

مناجات امیرالمومنین علیه السلام در مسجد کوفه

در فصل پنجم از باب زیارات، در اعمال مسجد کوفه، مناجات امیرالمومنین علیه السلام در مسجد کوفه را بیان می کنیم:

مناجات حضرت امیر المؤمنین علیه السلام

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْأَمَانَ يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ

پروردگارا من از تو درخواست ایمنی می کنم آن روز سختی که مال و فرزند هیچ نفع نبخشد و چیزی جز آنکه با قلب پاک و سالم حضور خدا آید سود ندهد

وَأَسْأَلُكَ الْأَمَانَ يَوْمَ يَعْضُ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ يَا لَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا

ای خدا من از تو درخواست ایمنی می کنم آن روز سختی که ظالم از پشیمانی و حسرت انگشت به دندان می خاید و می گوید ای کاش من با رسول حق راه طاعت پیش می گرفتم

وَأَسْأَلُكَ الْأَمَانَ يَوْمَ يُعْرَفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيمَاهُمْ فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَاصِي وَالْأَقْدَامِ

و از تو درخواست ایمنی می کنم آن روز سختی که گنهکاران به سیمایشان شناخته می شوند که پس موی پیشانی آنها را با پایهایشان بگیرند

وَأَسْأَلُكَ الْأَمَانَ يَوْمَ لَا يُجْزِي وَالِدٌ عَنْ وَلَدِهِ وَلَا مَوْلُودُهُمْ جَازٍ عَنِ وَالِدِهِ شَيْئًا إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ

و از تو درخواست ایمنی می‌کنم در روز سختی که نه پدری به جای فرزند و نه فرزندی به جای پدر جزا و کیفر شود و البته آن روز وعده خدا حق و حقیقت است

وَأَسْأَلُكَ الْإِمَانَ يَوْمَ لَا يَنْفَعُ الظَّالِمِينَ مَعذِرَتُهُمْ وَهُمْ اللَّعْنَةُ وَهُمْ سُوءُ الدَّارِ

و از تو درخواست ایمنی می‌کنم در روز سختی که مردم ظالم ستمگر را عذرخواهی سود نبخشد و بر آنان لعن و منزلگاه بد است

وَأَسْأَلُكَ الْإِمَانَ يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِنَفْسٍ شَيْئًا وَالْأَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ

و از تو درخواست ایمنی می‌کنم در روز سختی که هیچکس را قدرت بر کس دیگر نیست و فرمان در آن روز خاص خداست

وَأَسْأَلُكَ الْإِمَانَ يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ وَأُمِّهِ وَأَبِيهِ وَصَاحِبَتِهِ وَبَنِيهِ

و از تو درخواست ایمنی می‌کنم در روز سختی که هر شخص از برادر و مادر و پدر و زن و فرزنداناش می‌گریزد

لِكُلِّ امْرِيٍّ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ

که هر کس در آن روز توجه به کار خویش از غیرش بی نیاز دارد

وَأَسْأَلُكَ الْإِمَانَ يَوْمَ يُؤَدُّ الْمَجْرِمُ لَوْ يَفْتَدِي مِنْ عَذَابِ يَوْمِئِذٍ بَيْنِيهِ وَصَاحِبَتِهِ وَأَخِيهِ

و از تو درخواست ایمنی می کنم در روزی که کافر بدکار آرزو کند که ای کاش توانستی فرزندانش را فدای خود سازد و از عذاب برهد و هم زن و برادر

وَفَصِيلَتِهِ الَّتِي تُؤْوِيهِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ يُنْجِيهِ كَلَّا إِنَّهَا لَأَنْظَى نَزَاعَةَ لِلشَّوَى

و قبیله اش که همیشه بحمايتش برمی خواستند و هر که در روی زمین است همه را فدای خود گرداند تا از عذاب نجات یابد و هرگز نجات نخواهد یافت که آتش دوزخ بر او شعله ور است تا سر و صورت و اندامش پاک بسوزد

مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ أَنْتَ الْمَوْلَىٰ وَأَنَا الْعَبْدُ وَهَلْ يَرْحَمُ الْعَبْدَ إِلَّا الْمَوْلَىٰ

ای آقای من ای آقای من تویی مولای من و من بنده توام و آیا در حق بنده جز مولایش که ترحم خواهد کرد؟

مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ أَنْتَ الْمَلِكُ وَأَنَا الْمَمْلُوكُ وَهَلْ يَرْحَمُ الْمَمْلُوكَ إِلَّا الْمَلِكُ

ای آقای من ای آقای من تویی مالک وجود من و من مملوک توام و آیا در حق مملوک جز مالکش که ترحم خواهد کرد؟

مَوْلَايَا يَا مَوْلَايَا أَنْتَ الْعَزِيزُ وَأَنَا الدَّلِيلُ وَهَلْ يَرْحَمُ الدَّلِيلَ إِلَّا الْعَزِيزُ

ای آقای من ای آقای من تویی با عزت و اقتدار و من بنده ذلیل و آیا در حق شخص ذلیل جز ذات با عزت و اقتدار که ترحم خواهد کرد؟

مَوْلَايَا يَا مَوْلَايَا أَنْتَ الْخَالِقُ وَأَنَا الْمَخْلُوقُ وَهَلْ يَرْحَمُ الْمَخْلُوقَ إِلَّا الْخَالِقُ

ای آقای من ای آقای من تویی آفریننده من و من مخلوق توام و آیا در حق مخلوق جز آفریننده او که ترحم خواهد کرد؟

مَوْلَايَا يَا مَوْلَايَا أَنْتَ الْعَظِيمُ وَأَنَا الْحَقِيرُ وَهَلْ يَرْحَمُ الْحَقِيرَ إِلَّا الْعَظِيمُ

ای آقای من ای آقای من تویی خدای بزرگ و من بنده حقیر ناچیز و آیا در حق بنده ناچیزی جز خدای بزرگ که ترحم خواهد کرد؟

مَوْلَايَا يَا مَوْلَايَا أَنْتَ الْقَوِيُّ وَأَنَا الضَّعِيفُ وَهَلْ يَرْحَمُ الضَّعِيفَ إِلَّا الْقَوِيُّ

ای آقای من ای آقای من تویی قوی و توانا و من ضعیف و ناتوان و آیا در حق ضعیفی ناتوان جز شخص قوی توانا که ترحم خواهد کرد؟

مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ أَنْتَ الْغَنِيُّ وَأَنَا الْفَقِيرُ وَهَلْ يَرْحَمُ الْفَقِيرَ إِلَّا الْغَنِيُّ

ای آقای من ای آقای من تویی بی‌نیاز و من فقیر و آیا در حق فقیری محتاج جز غنی بی‌نیاز که ترحم خواهد کرد؟

مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ أَنْتَ الْمُعْطِي وَأَنَا السَّائِلُ وَهَلْ يَرْحَمُ السَّائِلَ إِلَّا الْمُعْطِي

ای آقای من ای آقای من تویی عطا بخش سائلان و من به درگاہت سائلم و آیا در حق سائل جز عطا بخشنده که ترحم خواهد کرد؟

مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ أَنْتَ الْحَيُّ وَأَنَا الْمَيِّتُ وَهَلْ يَرْحَمُ الْمَيِّتَ إِلَّا الْحَيُّ

ای آقای من ای آقای من تویی زنده ابدی و من مرده بی‌روح و آیا در حق مرده‌ای بی‌روح جز زنده ابدی که ترحم خواهد کرد؟

مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ أَنْتَ الْبَاقِي وَأَنَا الْفَانِي وَهَلْ يَرْحَمُ الْفَانِي إِلَّا الْبَاقِي

ای آقای من ای آقای من تویی وجود باقی و من مخلوقی تباه و فانی و نابودم و آیا در حق فانی نابود شدنی جز ذات باقی سرمدی که ترحم خواهد کرد؟

مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ أَنْتَ الدَّائِمُ وَأَنَا الزَّائِلُ وَهَلْ يَرْحَمُ الزَّائِلَ إِلَّا الدَّائِمُ

ای آقای من ای آقای من تویی موجود دایم ازلی و من موجودی زوال پذیر و آیا در حق موجودی زوال پذیر جز ذات دایم ازلی که ترحم خواهد کرد؟

مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ أَنْتَ الرَّازِقُ وَأَنَا الْمَرْزُوقُ وَهَلْ يَرْحَمُ الْمَرْزُوقَ إِلَّا الرَّازِقُ

ای آقای من ای آقای من تویی روزی دهنده خلق و من روزی خواهم و آیا در حق روزی خواهان جز رازق و روزی دهنده خلق که ترحم خواهد کرد؟

مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ أَنْتَ الْجَوَادُ وَأَنَا الْبَخِيلُ وَهَلْ يَرْحَمُ الْبَخِيلَ إِلَّا الْجَوَادُ

ای آقای من ای آقای من تویی صاحب جود و احسان و من بخیل و آیا در حق بخیل جز شخص با جود و احسان که ترحم خواهد کرد؟

مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ أَنْتَ الْمُعَافِي وَأَنَا الْمُبْتَلَى وَهَلْ يَرْحَمُ الْمُبْتَلَى إِلَّا الْمُعَافِي

ای آقای من ای آقای من تویی عافیت بخش و شفا بخش و من مبتلا و آیا در حق مبتلا جز عافیت و شفا بخش که ترحم خواهد کرد؟

مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ أَنْتَ الْكَبِيرُ وَأَنَا الصَّغِيرُ وَهَلْ يَرْحَمُ الصَّغِيرَ إِلَّا الْكَبِيرُ

ای آقای من ای آقای من تویی خدای بزرگ و من بنده کوچک و آیا در حق بنده صغیری جز خدای بزرگ که
ترحم خواهد کرد؟

مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ أَنْتَ الْهَادِي وَأَنَا الضَّالُّ وَهَلْ يَرْحَمُ الضَّالَّ إِلَّا الْهَادِي

ای آقای من ای آقای من تویی رهنمای خلق و من بنده گمراه و آیا در حق بنده گمراه جز رهنمای عالم که
ترحم خواهد کرد؟

مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ أَنْتَ الرَّحْمَنُ وَأَنَا الْمَرْحُومُ وَهَلْ يَرْحَمُ الْمَرْحُومَ إِلَّا الرَّحْمَنُ

ای آقای من ای آقای من تویی خدای بخشاینده و من بنده قابل ترحم و بخشش و آیا در حق بنده قابل بخشش
جز خدای بخشاینده که ترحم خواهد کرد؟

مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ أَنْتَ السُّلْطَانُ وَأَنَا الْمُتَّخَنُّ وَهَلْ يَرْحَمُ الْمُتَّخَنَّ إِلَّا السُّلْطَانُ

ای آقای من ای آقای من تویی سلطان و من بنده امتحان شده و آیا در حق بنده امتحان شده جز سلطان عالم
که ترحم خواهد کرد؟

مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ أَنْتَ الدَّلِيلُ وَأَنَا الْمُتَّخِرُّ وَهَلْ يَرْحَمُ الْمُتَّخِرَّ إِلَّا الدَّلِيلُ

ای آقای من ای آقای من تویی رهبر و دلیل و من متحیر و سرگردان و آیا در حق متحیر سرگردان جز دلیل و
رهبر که ترحم خواهد کرد؟

مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ أَنْتَ الْغُفُورُ وَأَنَا الْمُنْذِبُ وَهَلْ يَرْحَمُ الْمُنْذِبَ إِلَّا الْغُفُورُ

ای آقای من ای آقای من تویی خدای غفور آمرزنده و من بنده گنهکار و آیا در حق بنده گنهکار جز خدای غفور که ترحم خواهد کرد؟

مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ أَنْتَ الْغَالِبُ وَأَنَا الْمَغْلُوبُ وَهَلْ يَرْحَمُ الْمَغْلُوبَ إِلَّا الْغَالِبُ

ای آقای من ای آقای من تویی خدای غالب و قاهر و من بنده عاجز مغلوب و آیا در حق بنده مغلوب مقهور جز خدای غالب قاهر که ترحم خواهد کرد؟

مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ أَنْتَ الرَّبُّ وَأَنَا الْمَرْبُوبُ وَهَلْ يَرْحَمُ الْمَرْبُوبَ إِلَّا الرَّبُّ

ای آقای من ای آقای من تویی پروردگار پرورنده خلق و من مربوب و پرورش یافته توام و آیا در حق مربوبی جز آنکه پروردگار اوست که ترحم خواهد کرد؟

مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ أَنْتَ الْمُتَكَبِّرُ وَأَنَا الْخَائِعُ وَهَلْ يَرْحَمُ الْخَائِعَ إِلَّا الْمُتَكَبِّرُ

ای آقای من ای آقای من تویی خدای با کبریا و بزرگی و من بنده فروتن و عاجز و آیا در حق بنده عاجز فروتن جز خدای باکبریای بزرگ که ترحم خواهد کرد؟

مَوْلَايَ يَا مَوْلَايَ اِرْحَمْنِي بِرَحْمَتِكَ وَارْضَ عَنِّي بِجُودِكَ وَكَرَمِكَ وَفَضْلِكَ

ای آقای من ای آقای من برحمتت ترحم کن و به جود و کرمت و فضل و احسانت از من راضی و خشنود باش

يَا ذَا الْجُودِ وَالْإِحْسَانِ وَالطَّوْلِ وَالْإِمْتِنَانِ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

ای خدای صاحب جود و احسان و فضل و نعمت به حق رحمتت ای مهربانترین مهربانان عالم.

مؤلف گوید که سید بن طاوس بعد از این مناجات دعایی طولانی از آن حضرت نقل کرده مسمی به دعای امان مقام را گنجایش ذکر آن نیست و می خوانی نیز در این مقام شریف دعایی را که در مسجد زید ذکر می کنیم ان شاء الله و بدان که ما در هدیه الزائرین اشاره کردیم به اختلاف در محرابی که محل ضربت خوردن امیر المؤمنین علیه السلام است که آیا همین محراب معروف است یا آن محراب متروک و گفتیم که نهایت احتیاط در آن است که اعمال محراب را در هر دو جا بکنند یا گاهی در معروف و گاهی در متروک